

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-68

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35.000 K

Törvényjavaslat, a biztosítások valorizációjáról

Megbízható, elfogulatlan statisztikai kimutatás szerint — amerikai pénzemberek állították össze a biztos szám adatok alapján készült számítás — Európában nyolcvan millió ember vesztette el a vagyonát.

Hogy mennyi esik ebből az embertömegből Magyarországra? arról nem szól a kimutatás, de hogy aránytalanul több mint a többi országokra, azt felesleges lenne bővebben fejtegetni, tekintettel arra, hogy Maradékmagyarországra menekültek azok is, akiknek a trianoni határokon túl estek birtokaik.

Arról meg éppen nem beszél a kimutatás, hogy Maradékmagyarországon a vagyonán kívül egy rakás ember nemcsak a vagyonát vesztette el, — ha volt — hanem élete pályafutásának egyetlen értékét, az állását is.

Ez a szó, hogy kétes egzisztencia, valamikor megbestelenítő jelző volt Magyarországon, ma ez a szó martirumot jelent.

Pénzünk elérhetelenedése folytán ugyancsak furcsa helyzetekbe jutottak egyesek. Sokkal tragikusabbakba, semhogy komikusnak mondhatnánk ezeket a különös szituációkat.

E tragikus esetek közt szerepelnek az évtizedekkel ezelőtt kötött életjáradékok és életbiztosítások birtokosai is.

Tessék csak elképzelni, mit jelentett az, ha valaki — mondjuk a dolgozó társadalom kis emberei közül valamelyik — életbiztosító társasággal szerződést kötött tizezer koronára, biztosítási nyelven szólva: életre, halálra.

Husz éven keresztül fizette a biztosítási részleteket, nem kevesebb fanyarsággal és kelleetlenül, mint a „Lili“ operett Saint Hipotese megfiatalodott bárója után a biztosítási összeget örökségként váró hozzátartozói.

Az a kis ember — hivatalnok mondjuk — fizette ezeket a biztosítási rátákat rendületlenül. Miután a fizetéséből 3 havonként nem igen tudott eleget tenni a kötelezettségének, befutotta a kölcsönkérés talpakat felvévő kárvárja-utjait, becsapta zálogba 15 százalékos kamatra az óráját, a felesége karperceét, talán a ruhaneműjét is.

És gyönyörű álmokat szőtt arról, hogy 20 év múlva milyen menyországot fog varázsolni élete hátralévő idejére abból a 10.000 koronából, amely csinos békebeli tőkét képezett akár egy kis trafikhoz, akár egy szatócsüzlethez, stb. Nem is szólva arról, hogy legalább 7—8 éven keresztül munka nélkül is csöndesen várhatta volna ez összeg mellett a halálát.

Már most, ha a háboru utáni időben meghalt a felesége, még a korporsó szegyet sem tudta kifizetni a 10.000 koronából, nem szólva ar-

ról, hogy ha szerencsétlenségére életben maradt, akkor vehetett rajta két kiló középminőségű kenyeret.

Azt hisszük ez a példa is elég annak illusztrálására, hogy a biztosít-

tások körül milyen örületes „eltoldások“ vannak a békebeli befizetések s a biztosítási összegnek a jelen pénzkurzus szerinti kifizetése közt.

Örömmel kell tehát üdvözlöznünk

a kormány valorizációs javaslatát, mely a magánalkalmazottak nyugdíjának, a jogos követelések valorizációján kívül gondoskodni kíván a biztosítási- és járadék összegeknek valorizációjáról is.

Klebelsberg és Vass miniszterek támogatják a debreceni egyetem építkezését

Dr. Lencz Géza rektor küldöttséget vezetett a miniszterek elé
Ha csak lehet, felépítik a tanári lakásokat

A miniszterek keuvezően fogadták a küldöttséget

A Debreceni Tisza István Tudomány-Egyetem rektora, dr. Lencz Géza hivatalbalépése óta fáradozatlanul azon dolgozik, hogy az egyetemi építkezéseket biztos mederbe terelje. Minden alkalmat megragad arra, hogy a célhoz az egyetemet közelebb hozza. A nagyszabású Baltazar-akció után most újabb küldöttség ment Budapestre. Dr. Lencz Géza rektor vezetésével dr. Csikesz Sándor theologiai, dr. Iványi Béla jogkari, dr. Huzella Tivadar orvoskari és dr. Szabó Dezső bölcsészeti dékánból álló küldöttség kereste fel tegnap délelőtt Klebelsberg Kunó gróf kultuszminisztert, akinél tisztelgő látogatást tettek. Ez alkalommal dr. Lencz Géza rektor átadta az egyetem emlékiratát, melyet élőszóval ismertetett és mely többek közt a következőket tartalmazza:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Többszöri megbeszéléseink alapján a Tisza István Tudományegyetem összes fakultásainak közös nézete gyanánt alakult ki, hogy a már megkezdett klinikai építkezések mielőbbi befejezését az a mellett szóló nyomatékos érvek hangsúlyozásával Nagyméltóságod kegyes jóindulatába ajánljuk. — Hiszen mérhetetlen anyagi kár származik abból, hogy temérdek befektetés minden hasznosítás nélkül hever a félig kész épületekben, mialatt az illető orvosi intézetek megfelelő felszerelés nélkül, drága pénzen bérelt helyiségekben kénytelenek nem tökéletes munkát végezni. Ezeknek az építkezéseknek tehát hátráltatását a legkisebb mértékben is hibának tartanók. Ellenkezőleg, egyformán hangsúlyozzuk a központi épület építése mielőbbi megkezdésének szükségével, oly módon, hogy ez a két munka egymástól elválaszthatatlanul, egy időben történjen.

Ha most ennél fogva a központi épület kérdése eme tiszteletteljes felterjesztésünk során erősebben előtérbe lép, azt a fent már kifejezésre juttatott junktim fenntartásával kérjük értelmezni s magyarázatát abban találni, hogy a központi épület ilyen kapcsolása új s így tüzetesebb megvilágosítást igényel.

Egyébként természetesen csak ma-

ga a bekapcsolás lenne az új, a kívánság azonban régi keletű. Egyik, két évvel ezelőtti építési bizottsági gyűlésen már heves vitákat provokált s ujabban éppen ez esztendőben minden kar részéről is sürgettetett.

A karok állásfoglalása

A ref. hittudományi kar folyó évi november hó 5-iki idevonatkozó határozata a következő:

„Hittudományi karunk beható eszmecsere után a legnagyobb határozottsággal kéri és sürgeti a központi épület építésének azonnali megkezdését úgy, hogy az a jelenlegi, félig kész álló orvoskari épületek tovább építésével egyidejűleg kezdésébe el és párhuzamban a legnagyobb eréllyel folytattassék.“

A jogi kar határozata ez: „Jog-és államtudományi karunk 1924 jan. hó 25-én tartott V. rendes ülésének 162. számú határozatát megismételve rámutat az egyetemi központi épület mielőbbi felépítésének szükségességére a Korb Flóris építész által készített tervek alapján. Hangsúlyozza karunk, hogy a központi épület építésének megkezdését nem az orvoskari építkezések rovására sürgeti. Teljes tudatában van ugyanis karunk annak, hogy az orvoskari épületek befejezése elsősorú tudományos és nemzeti érdek. Abban a hiszenben van azonban, hogy az orvoskari építkezésekkel párhuzamosan a központi épület is megkezdhető és befejezhető lesz, esetleg a költségeknek hosszabb időre történő elosztásával.“

Kéri jog- és államtudományi karunk egyetemi tanácsunkat, hogy e tárgyban nagyarányú mozgalmat indítani, egyetemünk vonatkozó memorandumát a Tiszántúli ref. egyházkerület, Debrecen sz. kir. város, a tiszántúli vármegyék, általán a tiszántúli érdekeltségek bevonásával alakítandó küldöttséggel a kormányzó ur őfőméltóságának, a magyar királyi miniszterelnök-urnak, a vallás és közoktatásügyi miniszter urnak és a pénzügyminiszter urnak mielőbb átadni méltóztassék.“

Ez indítványt egyetemi tanácsunk október 30-iki gyűlésén a rector idevonatkozó többnemű indítványával kapcsolatban elfogadta.

A bölcsészeti, nyelv- és történettudományi kar pedig folyó évi jun. 8-iki gyűlésében foglalkozott ezzel a kérdéssel s így határozott: „Tekintettel arra, hogy a kar helyiségei szét vannak szórva, elégtelenek és meg nem felelők s a mai viszonyok között bérlet útján a kar megfelelő elhelyezése nem biztosítható és a jelenlegi elhelyezés nagyban gátolja a kart és a kari intézmények működését, megkeresi Nagyméltóságodat hogy a kar megfelelő elhelyezésének és veszélyeztetett munkájának biztosítására építse fel a központi egyetemnek egy szárnyépületét.“

Belátta ezt az orvosi fakultás is s legközelebbi, október hó 21-én kelt határozatában a következőket foglaltatnak: „A kar erkölcsi kötelességének ismeri, hogy a debreceni egyetemnek egységes terv szerinti, mind a négy kar igényeit kielégítő teljes kiépítésén és befejezésén minden erejével munkálkodjék, saját céljai, a többi három kar jogos érdekei, az egyházkerület, a város jogai méltányos összeegyeztetésének őszinte óhajával.“

Az egyetem felépítése

Ezek a megnyilatkozások a három elméleti fakultás lehetetlen nehéz helyzetéből folynak. Ki kell jelentenünk, hogy már maga az egyetemnek a kollégiumban való elhelyezése minden célszerűségi szempontnak ellene mond. Két oldalt, éppen ahol a tantermek vannak elhelyezve, — igen forgalmas utcák vezetnek, honnan a zaj, szekerek zörgése állandóan zavarólag hat. A kollégiumi főudvara tornagyakorlatok terül s a felső emeleten lakó, vagy konviktusba járó ifjúságnak játszótérül is szolgál. Emellett a karok kölcsönkérnek egymástól a kevés számú tantermet, mely termek ennél fogva egész nap le vannak foglalva, nem is szellőztethetők. Csak a bölcsészeti fakultásra nézve említjük meg hogy 26 előadó számára a kollégiumban két kisebb és egy nagyobb terem áll rendelkezésre.

A szemináriumok miserábilis állapotára nézve megjegyezzük, hogy a theologiai fakultáson nyolc tantárgy és tanár számára van egyetlen szemináriumi helyiség, melynek falai,

persze, a különféle szekrényekkel vannak körültekintve. A jogi karon öt szeminárium van egy szobába zsúfolva s már csak azért sem lehet benne dolgozni, mert benne egy ágyrajáró tanár van elhelyezve. Ilyen lakás nélküli tanárnak ágya van minden szemináriumban. A bölcsészeti fakultáson nagy messzeségben a kollégiumtól s nem megfelelő számban vannak szemináriumok elhelyezve. Emellett a diszterem közös a kollégiummal s így ünnepélyes aktusokat, pl. doktoravatást néha a rector szobájában kell végezni, honnan természetesen először a közönségnek kell kivonulnia, mielőtt a tanács tagjai eloszolhatnának. Meglevő termékek pedig oly kicsinyek, hogy pót-székerek berakásával sem férnek el bennök hallgatóink.

Tizenkét éve Tisza István Tudományegyetemünk alapításának s bizonyára csak a világforgató események következménye az, hogy még mindig lakó. Mi nem akarjuk és nem akartuk sok-sok hátrányait ennek a szállás- és lakásnékültségnek felszörlni. Egyideig mehet ez. Hiszen a pápai főiskola valamikor eperfa alatt is tudott előadásokat tartani. De ennyi ideig még egy létesült főiskolának sem kellett várni s azt hisszük, hogy a várakozás ideje a mi számunkra is betelhetik.

Hogy valami egész más fejlődést venne egyetemünk s egész más tényezőjévé válhatnék a hazai kultúrának ideálisan szép új környezetében és kellő elhelyezkedési lehetőségek mellett, azt tudjuk, hogy Nagy-méltóságod nálunk is jobban látja s velünk együtt ohajtja. Mi érezzük az építkezés halaszthatatlanságát, helyzet immár tarthatatlan, hallgatóinkat elhelyezni képtelenek vagyunk. Azért kérjük, méltóztatassék utakat és módokat találni, hogy a klinikai megkezdett építkezések mellett az egyetemi központi épület tervezete is mielőbb elkészüljön, hogy annak építéséhez legkésőbb a ránk jövő tavasszal hozzá lehessen fogni. Egyébként a felelősséget magunkról tisztelettel elhárítjuk.

A miniszterek kedves válasza

A kultuszminiszter a klinikai építkezésekre vonatkozólag kijelentette, hogy e tekintetben kedvező választ adhat. A többi építkezések kérdésében is igyekszik megfelelő módot találni a megoldásra.

A küldöttség megnyugvással vette tudomásul a miniszter választát és azután Vass József népjóléti minisztert kereste fel, akinek ugyan- csak átadtak egy memorandumot, amely a tanári lakások építésének kérdésével foglalkozik. A memorandum rámutat azokra a nehézségekre, amelyek e tekintetben fennállnak és kéri a kormány, illetve a népjóléti miniszter támogatását.

Vass József népjóléti miniszter válaszában kijelentette, hogy a legnagyobb szeretettel foglalkozik a memorandummal és bár keze nagymértékben kötve van, minden erejével igyekszik megoldást találni arra nézve, hogy a tanári lakások építésének kérdése elintéződjék.

Érkezett volt a Máv. alkalmazottak státusz-rendezéséről

Budapest, nov. 12. Ma délután 12 órakor Keleti Dénes, a MÁV elnöke és Tasnády Szűcs Andor elnökhelyettes az államvasuti szakreferensekkel együtt felkeresték a pénzügyminiszteriumban dr. Kerntler Kálmán államtitkárt. A miniszterium referenseinek bevonásával értekezést tartottak az államvasutak személyzetével végrehajtandó státusz és illetményrendezés ügyében. — A dr. Kerntler államtitkárnál tartott értekezlet délután 2 órakor ért véget; arról hivatalos közlést nem adtak ki.

Klebensberg Kunó: En hívom az összes hazafias telekezeteket, lőjjenek és segítsenek a haza újjáépítésében

„A vagyonosokat kényszeríteni fogjuk a magyar kultúra támogatására”

Budapest, november 12. A Magyar Történelmi Társulat ma délután tartotta az évi rendes közgyűlését népes és előkelő közönség jelenlétében. A közgyűlésen megjelent József kir. herceg is.

A közgyűlést gróf Klebensberg elnök nyitotta meg hosszabb beszéddel, amelynek során többek között a következőket mondotta:

„Széchenyi centennáriumának je gyében élünk, Széchenyi István európer is volt. Csak az európer tudja igazán azt, hogy egyik nyugati nemzetnél sem vagyunk alacsonyabb színvonalon. Széchenyi nagy mecénás is volt, most is támogatnak mecénások. Igaz, hogy a magyar intelligencia pénzügyileg gyenge, de helyükre léptek más vagyonos emberek, gyorsan keletkezett vagyonukkal. Vegyék ők tudomásul, hogy megköveteljük tőlük, hogy támogassák a magyar műveltséget, mert ha nem teszik meg önmaguktól, ráfogjuk őket kényszeríteni az állam eszközzeivel. A nemzet nek mai nehéz helyzetében nem fogunk kegyelmet ismerni azokkal szemben, akik hazájuk iránt a maguk kötelességét nem tudják.

Ma még csak kérek és figyelmeztetek, de ha szavam haszontalanul hangozónak el, megteszem a szükséges kezdeményező lépéseket arra, hogy kényszerítsék. Adja Isten, hogy erre ne kerüljön sor.”

A miniszter beszédét zajos taps követte.

Utána dr. Angyal Dávid egyetemi tanár, majd Csányi Dezső szó lalt fel.

Csányi Dezső dr. gróf Klebensberg Kunónak díszes kötetű emlék művet nyújtott át.

Este a Hungária-szálló külön ter mében 200 terítékes bankett volt. A

Viczián élesen támadta a szociáldemokratákat a nemzetgyűlésen

„Ne beszéljenek szabadságjogokról azok, akik a szakszervezetekben elnyomják a munkásságot”

Budapest, nov. 12. Tizennégy képviselő jelenlétében nyitja meg a nemzetgyűlés mai ülését Szcitovszky elnök. — Napirenden van a költségvetés.

Szedes Ferenc: Határozati javaslatot terjeszt be, amelyben kéri, hogy utasítsa a Ház a földművelésügyi minisztert, hogy terjesszen elő részletes jelentést a földbirtokreform-törvény végrehajtásának eredményeiről s arról, hogy hány esetben folytattak megváltási eljárást, hány igényjogosult kapott földet, hányat utasítottak el, mennyi házhelyet osztottak ki és hány közép-birtokot alakítottak, végül, hogy milyen vételárakat értek el.

Határozati javaslatot nyújt be, hogy utasítsa a Ház a belügyminisztert, hogy helyezze hatályon kívül a földművesek lapjának betiltását. Határozati javaslatban azt sürgeti, hogy a kormány a hitbizományi törvény hatályon kívül helyezésére törvényjavaslatot terjesszen a Ház elé. Bizalmatlan a kormány iránt, — a költségvetést nem fogadja el.

Viczián István: A szocialista fel-szólalók majdnem egyhanguan állították, hogy Magyarországon nincsenek közszabadságok.

Rothenstein Mór: Talán van? — (Nagy zaj.)

vacsora folyamán dr. Tomanovszky Sándor egyetemi tanár a kormány-zót köszöntötte fel.

Lencz Géza, a debreceni Egyetem rektora szólalt fel azután, aki többek között a következőket mondotta:

— Az alkotások 25 esztendejét ünnepeltük ma. — Meg méltóztatnak engedni, hogy mi az elmúlt huszonöt évet csak futólagos visszapillantásnak tekintettük, melynek sikerei felett az alkotás erejének pihenést nem ismerő szava zúg; tovább. Meg méltóztatnak engedni, hogy mi a multakért való hálaadással összekötjük az isteni kegyelem további segítségért való kérést s a jövőnek a viharos jelenből előtörő nyitányában ott ünnepelel lelkünk, a befejezéshez jutott nagyérdéi egyetemet. — Ez lesz az igazi, a költő szerinti „jó mulatság, férfi munka”.

Klebensberg kultuszminiszter — megköszönve az üdvözléseket, így válaszolt:

— Ha valami csekély szolgálót tudtam tenni a kultúrának a mai nehéz időkben, ez csak az volt, hogy belevittem a köztudatba, — hogy nem igaz az, hogy a magyar kultúra érdekében hozott áldozatok gazdaságilag nem gyümölcsözők. — Ma már eljutottunk odáig, hogy gránitba harap az, aki rést akar ütni az egyetemeken. — Nekünk szükségünk van a katolikus szerzetes rendeknek és a nagy tradíciókkal rendelkező protestáns egyháznak kulturális intézményeire. — A mai helyzetünkben semmi meghasonlás lukszusát meg nem engedhetjük. En hívom az összes hazafias telekezeteket, jöjjenek és segítsenek a haza újjáépítésében.

Kabók Lajos: Ez demagógia! Gaál Gaszton: Ezek csak tények! Viczián István: Bemutatom a „Proletár” című lapnak 1910-ben megjelent egyik példányát, melyet megőriztem.

Felkiáltások a szocialistáknál: — Anarchista lap volt!

Viczián István: Ez a lap is panaszkodott a sajtószabadságra. Szatirikus formában, a királyi kézirat formáját utánozva ontja ki keserveit a sajtószabadság fölött. „Mi I. Gyula és I. Mór” kezdettel jelent meg ebben a lapszámban egy szatirikus felhívás. (Olvassa): — „Testvéri gondolkozásunkat küldjük hűséges bizalmi férfiainknak”.

Felkiáltások a szocialistáknál: — Ezt az anarchista újság írta!

Viczián István (tovább olvassa): „Fájdalommal látjuk, hogy mi nem vagyunk sem Apponyiak, sem Polónyiak, sem Tiszák, akik mindent eltérnek, mi szervezett uralkodók vagyunk, koronánkat a zsebünkben hordjuk, a pártadót behajtjuk, mi nemcsak szocialisták, hanem kartellisták is vagyunk. Még egyszer legfelsőbb elismerésünket fejezzük ki híveinknek. I. Gyula, I. Mór”. — Van egy vers is ebben az újságban és ennek utolsó két sora így hangzik:

Háromságos nyomdászisten, Peidl, Weltner és Rothenstein. (Nagy derűltég.)

Peyer Károly: Mennyit kereshetne maga Nagy Endréné!

Viczián István: 160.000 tagja van a magyarországi szociáldemokratáknak, ezzel szemben a Munkásbiztosítónál több mint 800 ezer munkás van nyilvántartva. A magyar munkásságot ki kell ragadni zsarnokai karmaiból. (Zajos helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj a baloldalon.) A költségvetést elfogadja.

Az elnök: Fél háromkor félórás szünetet rendel el.

Szünet után Peidl Gyula a kormány általános politikájáról azt állítja, hogy nem más mint leplezett diktatura.

Ezután részletesen foglalkozik a státusz rendezéssel, majd az egyes tárcáknál feltüntetett különböző pótdíjak és kiszállási díjak magasságát kifogásolja. Határozati javaslatban követeli, hogy a népjóléti miniszter terjessze be az agykori biztosításról, a munkások kötelező munkanélküli biztosításáról, a honvédelmi miniszter terjessze be a katonai büntető perrendtartás reformjáról szóló törvényjavaslatot. — A költségvetést nem fogadja el.

Az elnök ezután napirendi indítványt tesz, mely szerint a legközelebbi ülést holnap délelőtt tartja a Ház és azon folytatja a költségvetés tárgyalását.

Az ülés délután 6 órakor ért véget.

Gombaszögi Margit meghalt

A magyar színészetnek ismét gyászja van. Mint Budapestről jelentik Gombaszögi Margit esütörtökön este a Parkszanatóriumban meghalt. Gombaszögi Margit a régi Népszínházban, majd a Magyar-színházban voltak nagy sikerei. — Nővérei Frida, Ella és Irén — valamennyien színésznők — gyászolják.

Győr hajóikötője kész

Budapest, nov. 12. Hajóikötőt épít az állam Győrött. Sürgősen befejezik a győri ipari Dunacsatorna munkálatait. Állami hajójavító telep építését is tervezik. Győr hajóállomás lesz úgy a kincstári hajók, mint a magánosok vízijárműveinek számára.

Dr. Lázár Béla a kiváló műkritikus előadást tartott Debrecenben a magyar művészeiről.

Az angol sajtó, amely eddig minden irántunk való szimpatia dacára is meglehetősen szűkre szabta velünk kapcsolatos közleményeit, újabban hasábos cikkeket szentel a magyar piktúra megdicsézésére. Teszi ezt abból az alkalomból, hogy a londoni nagy nemzetközi képkiallításra hivatalosan nem szereplő Magyarországra jött, hevenyében összeszedett képeiből kiállított és győzött a többi nagy világnemzetekkel szemben, akik még nagy halottaikat is előráncigálták a hatóságok siker érdekében. Ezt a győzelmet a Szinyei-Társaságnak köszönhetjük, amely, mikor látta, hogy hivatalosan nem veszünk részt a kiállításon, a tizenkettedik órában összehalkolta képeit s — amint azt most már büszkén valljuk — győzött.

Ez a művészi testület jött le most Debrecenbe, hogy vasárnap kiállítást rendezzen a városháza dísztermében.

Ezt megelőzőleg Lázár Béla dr., a kiváló műkritikus és műbarát előadást tartott tegnap délután 6 órai kezdettel a ref. Kollégium dísztermében a magyar művészetéről és ezzel kapcsolatban a Szinyei-Társaság tagjairól, illetve azok munkásságáról.

Legelőször is Szinyei Merse Pálról, a magyar piktúra egyik legnagyobb alakjáról szólt. Tiziano-nak, Rubensnek ezt a késői magyar utódát, a magyar plain air uttörőjét ugyanis mint művészt, úgyis mint embert, sok keserűség érte. Az akkori hivatalos magyar kritika, amely klikkszerűen tartotta a kezét a hatalmak, támadta és elejtette Szinyei Merse Pál. Nem tudta és nem akarta meglátni benne a zsenit: rosszindulatu kritikáival jernei magányába kergette a művészt s egyuttal kiütötte kezéből az esetet, a magyar festőművészet pótolhatatlan kárára. Egy római kiállításnak kellett jönni, hogy az évek óta gunyolt és sarokbadobott „Majális” aranyérmét, elismerést, világhírnevet hozzon a művészeknek. A pesti klikk sápadozott, Szinyei arcképe pedig bekerült a firenzei Uffici-képtárba a halhatatlan festők pantheonjába. Amíg a „Majális” porosan jobb sorsára várt, addig a kis németek és kis franciák világhírnevig tornázhattak fel magukat, mint a plain air — a levegő, a napfény, a színteltek — uttörői. Holott Szinyei már jó néhány évvel előttük megfestette a mai Szépművészeti Múzeum egyik legféltettebb kincsét: a „Majális”.

A magyar plain air egy másik tragikus alakja a fiatalon elhunyt Páll László, akit szintén nem engedtek érvényesülni. Párisban nyomorgott ez a tüneményes tehetségű festő, száz frankért adogatta el képeit kis franciáknak és kis angoloknak, akik műtermeikbe zárkózva próbálták ellesni a művész titkait, amelyek nem is voltak. Páll Lászlót szintén a pesti klikk ütötte el az érvényesüléstől. Az idén nyáron bontakozott ki csak a régen halott Páll László a magyar közönség előtt az Ernst-Múzeum jó voltából. Itt állították ki Páll Lászlónak, illetve *L. de Páll*-nak a talmas vásznait, melyeken Páll a Rambouilleti gyönyörű királyi erdő pompás részleteit örökítette meg magyar szemmel, magyar tehetséggel.

Mennyire más az összekuszált formákba gabalyodott francia plain air (Corot, Curbet) s mennyire mások az érzelmenélküli németek, mellettünk magyarok mellett, akik talán a legközelebb tudunk jutni Tizianohoz és a husok, meg színek festőjéhez, Rubenshez. A magyar érzelem mély, a színek élnek legapróbb atomjukban is, a formák, namések, egyszerűek, pompások.

Lázár Béla dr. ezután vetített képen Munkácsynak, a magyar piktúra halhatatlanjának híresebb képeit mutatta be. S magyarázta a festőóriás egyedülálló művészetét és formameglátását. Különrészt szentelt Csók Istvánnak, a Szinyei-Társaság mostani elnökének, aki tudvalevőleg szintén az Uffici pantheonjába került.

Majd Rippl-Rónai Józsefnek, a magyar művészet páratlan jelenségéről, Iványi Grünwald Béláról és Fényes Adolfról emlékezett meg.

A nagyszámú és fényes közönség lelkesen tapsolt a kiváló előadónak és egy magas színvonalú előadás emlékével távozott a ref. Kollégium díszterméből.

(E.)

Horthy kormányzó Derecskén

A derecskei hősök emlékoszlopának leleplezése

Vasárnap fényes ünnepség lesz a közeli Derecske községben. A közeli bihari nagyközség elkészítette a derecskei hősök emlékoszlopát s ennek a leleplezése lesz.

Az ünnepségen megjelenik a kormányzó is nagy kísérettel, továbbá a vármegeye notabilitásai is, a nemzetgyűlés és a kormány is képviselteti magát Derecske ünnepén. A kormányzó vasárnap reggel érkezik meg Derecskére, ahol Marjay Barnabás főszolgabíróval fog megvárakoztatni. Dél előtt részt vesz az istentiszteleten, majd részt vesz az emlékmű leleplezésén.

Az ünnepségen résztvevők diszmagyarban vonulnak fel, élükön gróf Almássy főispán, Baranyi András alispán és Marjay Barnabás főszolgabíró. Az ünnepségek után a kormányzó küldöttségeket fog fogadni, majd részt vesz a tiszteletére rendezendő díszben.

Festői látványnak ígérkezik a bihari diszmagyaros urak felvonulása. Az ünnepség előkészítésén már napok óta egy bizottság dolgozik, élén Marjay főszolgabíróval. Az ünnepség iránt igen nagy az érdeklődés. Derecske impozáns ünnepéggel várja az államfőt.

Nagyfontosságú tanácskozás a miniszterelnökségen

A takarékosági-bizottság jövő évi programját állapították meg

Budapest, november 12. Ma délután a miniszterelnökségen nagyfontosságú tanácskozások voltak, amelyeken a takarékosági bizottság jövő évi programját állapították meg. A tanácskozásokon Bethlen István gróf miniszterelnök, Bud János pénzügyminiszter és Vértessy Sándor, a takarékosági bizottság elnöke és Bárczy Dezső, a takarékosági bizottság főtitkára vettek részt. A tanácskozásokon a közigazgatási és bírói eljárás reformjával foglalkoztak és ezzel párhuzamosan

a miniszterelnök figyelmébe ajánlotta a bizottságnak, hogy ezzel kapcsolatban dolgozzák ki az anyagbeszerzések összpontosítására vonatkozó tervezetet. A kormány az anyagbeszerzés összpontosításával lényeges megtakarítást kíván elérni. Az így elért megtakarítások lényegesen hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a tisztviselők anyagi szükségleteiknek fedezésére újabb jelentős alapot létesíthessenek.

Beniczky Odont 1 évi és 8 hónap börtönre ítélte a Kuria

Budapest, november 12. A kuria az alsó bíróság ítéletével szemben Beniczky Odon eselekményét kormányzósértés vétségének és tiltott közlés vétségének minősítette és ezekért a bünesszelekményekért egy évi és nyolc hónapi fogságbüntetésre ítélte. Ezen kívül összesen 13 millió korona pénzbüntetésre. Mellék büntetésül két évi hivatalvesztést szabott ki, de megengedte, hogy Beniczky a fogság alatt a rabmunka alól felmenthető és saját maga élelmezheti magát. A büntetésbe beszámítandó 4 hónap és 10 nap, az eddig elszervedett vizsgálati fogságból.

Mellék büntetésül két évi hivatalvesztést szabott ki, de megengedte, hogy Beniczky a fogság alatt a rabmunka alól felmenthető és saját maga élelmezheti magát. A büntetésbe beszámítandó 4 hónap és 10 nap, az eddig elszervedett vizsgálati fogságból.

A Mezőgazdasági Kamara megvette székházának a Kandel háza

Csak a minap közöltük, hogy gazdát cserélt a Hunyadi-utca 10. számú ház és ismét beszámolhatunk egy ugyancsak Hunyadi-utcai ház tulajdonosváltásáról. Ezúttal a Hunyadi-utca 5. és Barna-utca 1. számú egyemeletes sarokháznál van szó, mely a nemrég elhunyt néhai Kandel Ferenc volt debreceni földbirtokos egyetlen leánya,

Mándy Györgyné szül. Kandel Mária tulajdonosa. A vevők a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet, az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja. A vételár 1,300,000,000 korona.

A vételnek a vevők részéről az az indoka, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara negyedik éves

fennállása óta ismételtelen került abba a nehéz helyzetbe, hogy hivatali helyiségét változtatnia kellett.

Az eredetileg Piac-utca 9. szám alatt bérelt helyiségekből a Hunyadi-utca 10. szám alá kellett a Kamarának költöznie. Itt ismét az az eset következett be, hogy a Goldstein Aladár debreceni földbirtokos tulajdonát képező házat — amint azt lapunkban kedden megírtuk — eladták a Kamara feje felől, annak a veszedelemnek téve ki a Kamarát, hogy mároról-holnapra esetleg helyiségek nélkül maradjon.

A Kamara vezetősége mérlegelve azokat a károkat, melyek a folytonos költözködéssel járó nehézségek és a bizonytalanság folytán egy ily fontos közintézménynek a legnagyobb megrázkódtatásoknak teszik ki, akként határozott, hogy székházát vásárolja és ahhoz társtulajdonosként a Kamara által élethehivott és a Kamarával rokonérdeket gondozó Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezetet bevonja, amely szintén nagy fejlődést mutató, fontos gazdatisztszövetkezet hasonlóként szűk és bizonytalan helyiségben volt eddig.

A székházvásárlás ügye már befejezést is nyert, a vétel természetesen a kamarai közgyűlés jóváhagyásától függően létrejött és ugy a Kamara, mint a Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet a Hunyadi utca 5. szám alatti emeletes sarokház megvásárlása által, céljaiknak mindenben megfelelő és a Kamara erősen fejlődő ügyforgalmát, valamint gyakorlatias célú gazdag gyűjteményeit is teljes mértékben befogadó, alkalmas székházhoz jutott.

A legnagyobb örömmel tölt el bennünket, amikor ezt a tényt regisztrálhatjuk, mert a Kamara és a Körzeti Hitelszövetkezet székházvásárlása által tulajdonképpen a gazdaérdekek nyertek e téren is megnyugtató megoldást.

A 83 éves Rákosi Jenő

Budapest, november 12. Az Ottó hon Irók és Hírlapírók Körének küldöttsége tisztelettel esütörtökön délután Rákosi Jenőnél, akit 83-ik születésnapja alkalmából üdvözöltek. A küldöttséget Hoitsy Pál elnök vezette. A Kör nevében Márkus Miksa méltatta Rákosi Jenő működésének jelentőségét.

Az üdvözlések után Rákosi Jenő megköszönte az írók és újságírók megjelenését.

A Csokonai Kör nov. 17-iki felolvasó ülése

Hirt adtunk már arról, hogy a Csokonai-Kör november 17-én, kedden délután 5 órai kezdettel ezután meghatározandó helyen ünnepi felolvasó-ülést tart a költő születésének az évfordulója alkalmából.

Az ünnepély programja az eddigieknél is változatosabb és érdekesebb lesz, országos nevű szereplők közreműködésével. A budapesti zeneifőiskola professzora Molnár Antal legutóbbi több Csokonai-dalt zenésített meg, melyeket ez alkalommal *Hoór-Tempis Erzsébet*, a városi zeneiskola nagytehetségű énektanárnője mutat be, akit rendkívül melegen ünnepeltek a napokban megtartott fényessikerű ária- és dalestélye alkalmával. — Maga Molnár Antal Csokonairól és a magyar műdalról tart szabadelőadást. Megnyitja az ünnepélyt dr. Pap Károly egyetemi prorektor, a Kör elnöke. A kollégiumi Kántus — mely Horváth Károly ref. leánygimnáziumi énektanár vezetésével a holland irodalmi délutánon holland szövegű pompás énekszámaival ért nagy sikert el — szintén Csokonai-dalokkal szerepel. A műsor többi pontjáról és a helyarákról legközelebb közlünk tudósítást.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

sejlemek, divattársalékok és mindentelje

OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísélni.

Aszódi és Róth divatruháza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.

Tisztviselőknak 5 százalékos kedvezmény.

Színház

Csokonai színház műsora:

November 13-án *A vihar*. Színjáték. Premiere. Bérletszünet.
November 14-én *A vihar*. Színjáték. Bérletszünet.
November 15-én délután *Pintyőke*. Operett. Jaczkó Cia vendégfel-
lépte. Olcsó helyárak. — Este 7 és fél órakor *A vihar*. Színjáték. Bér-
letszünet.
November 16-án *A vihar*. Színjáték. A bérlet.
November 17-én *A vihar*. Színjáték. Bérletszünet.
November 18-án *A vihar*. Színjáték. B bérlet.

„A vihar“ ma esti bemutatója

A debreceni színtársulat drámai személyzete Bárány Aladár rendezése mellett fokozott ambícióval készült Shakespeare *A vihar* című hatalmas, klasszikus színpadi alkotásának ma esti bemutatójára.

Shakespeare eme drámai színjátéka még nem került színre a debreceni színpadon s az előadás érdekességét az is emelni fogja, hogy a külsőségekben, díszletezésben, látványosságokban, színesen mozgalmas felvonulásokban is a nagy író-költő műremekéhez méltót fog nyújtani.

A darab egyes jeleneteit Beethoven halhatatlan zenéje fogja aláfesteni s Szathmáry Endre karmester — betegségből felépülve — nagy zenei tudásával s művészi érzékével állította össze a kísérő zeneszámokat. A darab Beethoven „Egmont nyitányát”-val kezdődik s ugyancsak a harmadik felvonás előtt „Coriolánus” nyitányát fogja játszani a több taggal és hangszerrel megerősített zenekar. Az egyes jelenetek alatt Beethoven 1, 2, 3, 6 és 8-ik szimfóniáját játsszák s a részeg matrózok jeleneteire pedig Szathmáry Endre irt egy *Grotteszk indulót*. — Szathmáry ugyanis, mint zeneszerző is a legjobb hírnévnek örvend; eddig előadott zenei alkotásait nagy sikereket aratott a színpadon.

Érthető tehát ezek után az a nagy érdeklődés, mely a klasszikus színházi est iránt már eddig is tapasztalható.

Színházi iroda jelentése:

A Vihar premierje ma, pénteken a Csokonai színházban.

A vihar. Shakespeare, a brit szellemóriás látványos színjátékának bemutatója ma este.

A vihar új díszletekkel és kiállítással ma, pénteken először a Csokonai színházban.

A vihar mai premierjén Halasy Mariska, Herman Manel, László, Thuróczy, Rajz, Szigeti Jenő, Tamás Benő, Csolnákossy, Endrődy, Antók, Kristóf játsszák a főszerepeket.

A vihar Beethoven kísérő zenéjével kerül ma először színre a színházban.

Jaczkó Cia vasárnap délután olcsó helyárakkal, *Pintyőke* operettben. — Közkívánatra sikerült a páratlan művészetű gyermek-primadonnát még egy vasárnap délutáni fellépésre megnyerni. A kis művész szombaton a budapesti Király színházban lép fel a *Jánoska*. — Jacobi operettjének címszerepében, de hála a debreceni közönség őt elárasztó szeretetért, kiteszi magát az utazás fáradalmainak és a vasárnapi délutáni közönségnek és gyermekpajtásainak is bemutatja országos hírű, nagyszerű alakítását.

A tolatódás és annak kellemetlenségeitől kíméli meg magát mindenki — ha előre váltja meg jegyét a Csokonai színházba.

A Szinnyey-Merse Társaság Debrecenben

A vasárnap-i műtárlat

A Szinnyey Merse Társaság nevében ma dr Lázár Béla tisztelettel dr Magoss György polgármesternél, a ki ugyanis, mint a Műpártoló Egyesület elnöke, a legnagyobb szeretettel és megértéssel fogadja a Társaságot — melynek tagjai most Londonban oly világraszóló sikert arattak.

A Társaság plakátjai már megjelentek; a kiállítás november 15-én nyílik meg ünnepelesen a város-háza nagytermében.

A Szinnyey Merse Társaság az elhalt nagy magyar impresszionista művész emlékére alakult 1920-ban s rövid fennállása alatt a legelső magyar művész-társasággá fejlődött. A modern magyar pikúra és szobrászat csaknem minden előkelő nevével találkozunk itt.

Debrecen első vidéki kiállítása a Társaságnak. Debrecenbe nemcsak azért jönnek, mert a város erős kulturális érzéke közismert, hanem az-

ért is, mert itt külön baráti köre van a Társaságnak, akik lelkes hívei a Társaság művészi irányának.

A kiállításon Csók István, Fényes, Glatz, Hatvány, Horthy Béla, Iványi Grünwald, Magyar Gusztáv, Zsolnay, Pólya Tibor, Réti, Rudnay, Rippl Rónai, Zádor István festmények és rézkarcokkal, Lux, Kisfaludy, Strobl Zsigmond, Sídó Ferenc, Szentgyörgyi István szobrokkal vesznek részt.

A képek ára oly alacsonyra van megszabva, hogy Rudnay rézkarot már 200, Zádor rézkarot már 300.000 koronáért lehet vásárolni. A festmények is, bármindegyik művész világmárka, polgári családnak is elérhető.

A kiállításra több művész érkezik le, akik az Egyetem vendégei lesznek. A kiállítás iránt városszerte óriási az érdeklődés.

A vőlegényt a menyasszonya előtt kettészelte a vonat

Borzalmas vasúti elgázolás a bősörményi vonal mentén
Pár nap múlva esküdtek volna — Esküvő helyett temetés

Tegnap a késő délutáni órákban a maga nemében borzalmas és halálos végű vasúti elgázolás történt nem messzire a Kishegyesi-úti sorompótól. A Hajduböszörményi felől érkező személyvonat halálra gázolta Palotai Ambrus kabai földmives legényt, aki menyasszonyával a Grósz-féle fatelepen felől a város felé igyekezett egy harmadik személynél, aki nekik az utat mutatta és akinek az elgázolás után nyoma veszett.

A borzalmas vasúti elgázolásról a „Debreceni” munkatársa az alábbi részleteket közli:

Szabó Juliánna kabai leányzóknak fivére Debrecenben dolgozik. De, hogy hol, arra még nem tudott precíz választ adni. Tegnap délután a leány volt vőlegényével, Palotai Ambrus kabai földmives legénnyel bejött Debrecenbe, hogy az itt dolgozó „öcskőst” meglátogassák. — Szabó Juliánna és Palotai Ambrus a fél 3 óras pesti személyvonattal érkeztek Debrecenbe — mindketten térti-jeggyel. Minthogy Szabó Juliánna fivére pár nappal ezelőtt a villanytelepen dolgozott, így megérkezésük után egyenesen ott keresték. Ott azonban a portás azt válaszolta nekik, hogy Szabó József már nem dolgozik a telepen, elment onnan és pedig, ha jól emlékezik, a Grósz-féle fatelepen kapott alkalmazást.

Erre Szabó Juliánna és vőlegénye kimentek a Hortobágy-malomhoz nem messzire eső Grósz-féle fatelepre. — Fivérét azonban ott sem találta a leány. Így elhatározták, hogy bejönnek a városba. Mint-hogy már sötét volt, megkértek a

fatelepen egy fiatalembert, hogy kalauzolja be őket. Ez a fiatalember vállalkozott is a kalauzálásra s hogy hamarabb ériék a várost, a Bősörményi-ut helyett a Bősörményi helyiérdekű vonat sinei között akartak a városba bejönni. — Mire a Kishegyesi-ut sorompója mellett levő Aron Miksa-féle szeszraktár sarkához értek, teljesen beestelődött. A koromsötét pályatesten közömbös dolgokról beszélgetve siettek a város felé. Ugyanebben az időpontban a Vásártér-felé menő, de a Bősörményi uton keresztül haladó sínpáron éles füttyjeleket adva teljes gőzzel rohogott a Nyirbátori helyiérdekű vasút. — Nyomban pedig utánna, szintén füttyjeleket adva, teljes gőzzel a Kisállomás felé a hajduböszörményi 5626. számú vonat rohant, mely hátkapta a sinek között haladó Palotai Ambrust, menyasszonyját, és a harmadik férfit, aki vezette őket.

Valószínű, hogy a sok leadott füttyjel teljesen megriasztotta Palotait, aki falusi ember léttére még nem járt sinek között és a két sín-szal közzé ugrott. Epen azon két sín-szal közzé, melyen haladt a hajduböszörményi vonat. Ennek lokomotívja Palotait elütötte és a testen keresztül rohogott.

Az elütés pillanatában valószínű, hogy Szabó Juliánna félreugrott és a második sínpáron megbotolva felbukott, és így ő nem került a rohogó vonat elé. — A harmadik személy, a fiatalember, a pár kísérője, pedig rosszat sejtve, kereket oldott s azóta nyoma veszett.

A halálos végű elgázolásra nem

jöttek volna rá azonnal, de a bősörményi vonatnak Simkovits nevű mozdonyvezetője, kinézett a mozdonyból s egy a földről feltápaszkodó fehérkendős alakot vett észre. Rosszat sejtve azonnal befékezte a vonatot és a vonatot megállította.

Ekkor a leány, Szabó Juliánna szívetfacsaró hangon kiáltozta:

— *Jaj, jaj, Ambrus merre vagy?*
A bősörményi vonat kocsiiból pedig leugráltak az utasok és a vonat személyzete, akikhez Szabó Juliánna sirva futott:

— *Jaj, nézzék meg már a vőlegényemet, szegény fiu, vele együtt jöttünk, de a vonat alá került.*

Erre a szerelvény személyzete végignézte a kocsi alját. A másik része pedig beszaladt a kisállomásra, ahol jelentették, hogy elgázolás történt.

A szerelvény nyolcadik kocsija alatt aztán megtalálták nagy vértócsában, derékon kettészelve, Palotai Ambrus holttestét.

A szegény leány nem akart hinni szemének s mint egy félőrtült ott futkározott a vasúti kocsik mellett és kiáltozta:

— Ambrus, Ambrus, hol vagy, hová lettél. Hát csakugyan elgázolt a vonat.

Az elgázolásról értesült Tóth Vilmos, a kisállomás főnöke, aki nyomban telefonált a mentőkért, a rendőrségre és a máv. üzemvezetésre.

A mentők kivonultak, de munkájuk nem akadt. Közvetlen utánuk megérkezett a helyszínre dr Tóth Jenő rendőrségfoglalmazó az ügyeletes dr Szaplonczay Gyula rendőrorvossal, aki konstátálta Palotai azonnali halálát. — Majd a rendőrfoglalmazó a helyszíni nyomozást és vizsgálatot bevezette.

Kihallgatták Szabó Juliánát, Simkovits mozdonyvezetőt és több utast.

Szabó Juliánna elmondta, hogy Palotai Ambrussal már ki is voltak hirdetve és lakodalmuk a közeli napokban tartották volna meg. Ő nem tud semmi különös előadni, még mindig nem tudja elmondani, hogy vőlegényét tényleg elütötte a vonat.

A leányt tegnap estére beidézte dr Tóth Jenő a rendőrségre tüzetes kihallgatás végett.

Palotai Ambrus kettészelt holttestét elszállították a bonctani intézetbe.

A rendőrség pedig nyomozást indított annak kiderítésére, hogy ki az a fiatalember, aki Szabó Juliánát és Palotai Ambrust kalauzolta.

Az esti órákban dr Tóth Jenő rendőrfoglalmazó kihallgatta Szabó Juliánát, aki elmondta, hogy miután a Grósz-féle fatelepen nem lettek fivérét, kimentek a Hév. Pest-utca 2. szám alatt lévő tárolóhoz, ahol végre rátaláltak fivérére, aki egy csonka-vágányra kitölt vasúti vagonban levő szerszámokat őrizte. Miután vele elvégezték dolgukat, a vágánytól egy fiatalember társaságában elindultak a város felé. A szerencsétlen elgázolás részleteire nem tud pontosan visszaemlékezni.

A kihallgatások még javában folytak, amidőn egy újságíró elkerítette azt a fiatalembert, aki Szabó Juliánát és Palotai Ambrust elkísérte. Ez aztán megjelent a rendőrségen és előadta, hogy ő tényleg elkísérte a párt. A vasúti elgázolástól azonban megriadt és visszament a tárolóhoz. — A kihallgatásokról terjedelmes jegyzőkönyvet vettek fel. — A rendőrség a vizsgálatot tovább folytatja.

Olcsó szőrmehét a Lipcsei szőrmeházban

KOHN SANDOR szülésmesternél
Debrecen, József kir. herceg-utca 1. (Arany Bika épület)

Szőrmehundák	K 3.000,00-tól	Germekkabátok	K 750,00-tól
Női báránnyőr bekocs- csel	K 1.500,00-tól	Prémiesétek	K 200.000-tól
Változó szőrmehórok (rókák)	K 280,00-tól	Egyes bőrok	K 65.000-tól

Javítások, átalakítások a legújabb
dívt szerint, legolcsóbb árban.

csokoládés
HASZNÁJTÓ
enyhe, — gyors, — biztos

Hírek

Restaurálják a városházán levő festményeket

Könyves Tóth Mihály festőművész ajánlatot tett a városnak, — hogy a tanácsteremben és a közgyűlési teremben lévő festményeket hajlandó restaurálni. Ezek között van Kossuth és Rakóczy képe is.

A munkálatért mindössze öt millió koronát kér. Régebben is volt már erre ajánlat, de akkor tíz millióért kérték a helyreállítási munkáért.

A városi tanács most úgy határozott, hogy mielőtt a munkát kiadja, előbb a Művészház igazgatójától szakvéleményt kér.

— **Kinevezés.** Az Ipartestület tegnap este tartott rendes gyűlésén Jándy Ferenc irodatiszt, könyvelőt, ezen állásában állandósította.

— **A városi tanács elfogadta Kardoss szintársulati névsort.** Megírtuk, hogy a szintársulati bizottság tárgyalta és elfogadta Kardoss Géza szinigazgató által beterjesztett névsort. A bizottság a tanácsnak szintén elfogadásra ajánlja a bemutatott névsort. A tanács ezt tudomásul is vette. A tenorista kérdésnél Zöld József tanácsnok azt kérte, kössék ki, hogy a budapesti Városi Színháznál működő Halmos János tenoristát havonként legalább 2—3-szor léptesse fel Kardoss. Miszty főügyész erre megjegyzi, hogy meg lehetünk elégedve a mással. Zöld József mégis úgy találja, hogy bizonyos számú szereplést ki kellene kötni. Magoss polgármester ezt feleslegesnek látja, mert tavaly volt tenorista mégis hónapokig sem szerepelt. — Végül is a tanács elfogadta a névsort és az ifjúsági előadások programját is, mely hat hétre a Falu rosszát, a Vihart és a Peer Gynt-öt foglalja magában.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon** ma, pénteken öt órakor Oláh Gábor ad elő „A művészi alkotás lélektana” címmel. — Utána Bessenyei Lajos dr. a kiváló klaszikus filológus tartja meg első előadását „A görög irodalom pszichéjéről”. — Mind a két előadást igen nagy érdeklődés előzi meg. A nyelv tanfolyamokra való jelentkezés határideje ma lejár.

— **A Székely Társaság szombati estélyén** az előképben a következő urnók és urak fognak szerepelni: Somossy Leona, Egyed Jánosné, Csűrös Ferike, Bosznay Edith, dr. Tervey Tamásné és leánya Rózsika, dr. Varga Emilné, K. Pásztor Sárika, Balogh Irén, dr. Des Combes Henrikné, Vidoni Jánosné és leánya Emmus, Dömötör Klári és Böske, Harsányi Jánosné, Varjassy Márta, Terestényi Ilus, Arvay Annus, dr. Györfly nővérek, dr. Tankó Béláné, Ormós Zsóka, Márton Málka, Budaházy Baba, Réz Annus, Mike Böske, Lókody Rózi, Major Gabi, Bárány Dusi, Vas Lila, Lencz Lili, Hadnagy Babi, Gombos Rózi urnók és Lánzy István, Paál Dénes, Pásztor János, Bartha János, Kádár Imre, Zámbery Sándor, Demján József, Ladányi Pál, Nagy Dénes, Szabó József, Lengyel Béla, Alföldy Zoltán, Miklós Andor, Gargya Gyula, Pávay György, Földes Géza, Jakó Sándor, Kovács János, Balla Béla, Koppány Sándor. — A rendezésért Endre, Mikula Árpád, Gáspár Miklós urak. — A rendezőség arra kéri, hogy péntek délután 5 órakor a kolégium kistermében föltétlenül összejönni sziveskedjenek.

A szellemek barátját egy hónapi fogházra ítélték el

Főtárgyalás a debreceni törvényszéken

A híres Lakatos cigány familia egyik díszes tagja: Lakatos Róza állt tegnap a debreceni törvényszék előtt, csalással vádolva. Négy rendbeli csalás miatt már előzetes letartóztatásba volt helyezve és a fogházból vitték fel a tárgyalóterembe.

A ravasz cigányasszony felhasználva az egyszerű emberek hiszékenységét, sorozatosan követte el visszaéléseit. Az első áldozat Nadas Sándorné felsőjózsi születésű volt. Lakatos Róza elhitette vele, hogy szívbaos leányát meg fogja gyógyítani és ennek honoráriumaképpen át is vett mindjárt egy pár kiló lisztet és szalonnát. Azonkívül csodákat is produkált. Ráfújt a kotlóstyuk tojására, az kettévált és benne egy kutyafüle volt látható. Majd felemelt egy tyukot, majd letette, mire az állat esőréből kifolyt a vére.

Nem sokkal ezután Biró István né tisztelte meg látogatásával. Panaszkodott, hogy jégverte helyről jön segítsenek rajta. Azzal az ígérettel,

hogy nyomorék leányát meg fogja gyógyítani, pénzt és élelmiszert esalt ki tőle.

Tóth Eszternek férjét ígért és rögtön káprázatos hókusz-pókuszokat mutatott be.

A legérdekesebb a Fux Lajosnéval való esete. Ennek a veje igen szerette az italt, ami a feleségének sok bosszúságot okozott. Eppen kapóra jött tehát a cigány asszony, aki háromszáz ezer koronát felvéve, megígérte, hogy meggyógyítja az itókáig bácsit. Ezenkívül kijelentette, hogy ő a szellemek barátja és egy 10 literes fazékba begyömöszölve — mindenféle élelmiszert — azt mondotta, hogy ezt a szellemeknek viszi.

A tegnap tartott főtárgyaláson dr. Fülöp Károly törvényszéki bíró dr. Aczél Jenő védőbeszéde után a cigány asszonyt egy hónapi fogházra ítélték. A büntetést az előzetes fogással kitöltöttnek vették. Az ítélet jogerős.

Rendebehozzák a Nagytemplom toronyóráit

Tudvalevőleg az Nagytemplom toronyórái nem a legjobb állapotban vannak; annak ellenére, hogy közös tengelyük van, mégis megtörténik, hogy az óramutatók nem egyforma időt jeleznek. Már tavaly is sürgették az órák kijavítását. Az idén egy magyarországi óragyár ajánlatot tett a városnak, még akkor, amikor a számlapok újrafestése nem történt meg. Az ajánlat szerint csont üveggel látta volna el a számlapokat és úgy alakították volna át az óra szerkezetét, hogy a Rakóczy harangon és a kis harangon való kongatással jelezte volna az időt.

A műszaki ügyosztály véleménye szerint világító óralapokra nincsen szükség. Ez nem viheto keresztül mert az óralapok mögötti nyílást meg kellene nagyobbítani, téglákat kellene kiszedni, ez pedig erősen gyengitené és veszélyeztetné magát a toronyfalat. Az viszont kétségtelen, hogy maga az óraszerkezet na-

gyon avult, úgy, hogy azt okvetlenül vagy ki kell cserélni, — ez volna a helyesebb eljárás, — vagy nagyobb javítást kell rajta végezni, — különben rövid idő múlva ismét csak javítani kell.

Csűrös Ferenc dr. közművelődési tanácsnok azt javasolta a városi tanácsnak, hogy az óragyártól kérjen ajánlatot a szerkezet kicserélésére vonatkozólag. A maga részéről azt tartaná előnyösnek, ha nem egy szerkezet jártna az összes mutatókat.

A tanács úgy határozott, hogy bekéri az ajánlatot a gyártól és átadják a számvetésnek, hogy tegyen javaslatot arra nézve: beállítható-e a költség a jövő évi költségvetésbe.

Együttal felkéri Rimanóczy igazgatót, hogy a Kistemplom toronyóráinak világításáról szintén gondoskodjék.

— **A Mezőgazdasági Kamara** az állandóan beérkező érdeklődésektől indítva, tudomására hozza gazdaérdeklődésének, az építő- és építető-közönségnek, hogy az építkezési költségeket hasonlíthatatlanul legnagyobb mértékben alászállító Later készisajtógép, megtekintés és gyakorlati bemutatás céljából állandóan a közönség rendelkezésére áll. Kéri azonban a Kamara, hogy az érdeklődők közvetlenül a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezethez, Piac-utca 44., 8—2-ig forduljanak.

— **Dr. Rothschnek Jenő előadása.** Az Országos Közegészségi Egyesületben ma tartja előadását dr. Rothschnek Jenő kir. főgyógyász, az „Élelmiszerek hamisításáról”. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét eme nagyfontosságú tárgy meghallgatására. Az előadás a Kereskedő Társulat disztermében (Piac-utca 8. sz.) lesz, délután 6 órai kezdettel. Belépti-díj nincs. Nem tagokat is szívesen látunk.

4000 koronáért hétköznap a Debrecen és a Tiszántúli Hírlap közli 10 szavas alkalmi apróhirdetését.

Ajánlatok a városi jéggyár berendezésére

1860 millióba kerü!

A városi tanács tegnap ülésén Borsos József műszaki tanácsos referálása alapján foglalkozott a vágóhídi jéggyár berendezésének kérdésével. A városhoz két gyár küldött be ajánlatot és pedig a Schlick Nicholson-gyár 1860 millióós, a Röck-gyár pedig 1835 millió koronával. A tanács a szakvélemények alapján úgy döntött, hogy az 1860 millióós ajánlatot fogadja el, mert bár a másik 25 millióval előnyösebbnek látszik, de emez a részletek tekintetében sokkal előnyösebb. A Schlick-gyár gépe ugyanis sokkal gazdaságosabb és kevesebb üzemköltségekkel tartható fenn.

A városi utcai betonsátrak bérlete

A Miklós- és Erzsébet-utca sarkán épült (2-es számú), a Petőfiteri (Nagyállomás előtti téren) épült (8-as számú), a Petőfi-tér 2. számú ház előtt épült (9-es számú), a Petőfi-tér 5-ös szám előtt épült (10-es számú), a kir. törvényszék előtt épült (11-es számú), a Kossuth- és Burgundia-utca sarkán épült (12-es számú), a Péterfiai lakanya előtt épült (25-ös számú) és a Méliusz-tér 9. sz. előtt épült (24-es számú) városi utcai árusító betonsátrak rövidesen bérbe fognak adni három évi időtartamra havi 150.000 korona bérösszegért.

Ezekben a sátrakban sajtótermékek, dohányzási cikkek vagy csemegeárak árusíthatók.

Debreceni illetőségű hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik a bérbeadásnál előnyben részesülnek.

Mindazok, kik a fenti betonsátrak valamelyikének a bérletére igényt tartanak, hadirokkant, hadiözvegy vagy hadiárva voltukat, valamint debreceni illetőségüket igazoló okmányokkal, valamint bejelentési lapjukkal a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth-utca 20. sz., földszint 40. sz. szobában) a folyó hó 20-áig a délelőtti hivatalos órák alatt jelentkezhetnek.

Debrecen, 1925. nov. 10-én.

Dr. Vass Károly
városi tanácsnok.

— **Két milliót ad a város a kardcsonti iparos kiállításra.** Mint ismeretes a debreceni ipartestület nagyszabású kiállítást rendez karácsonykor, a tanoncok és segédek munkáiból. A kiváló munkákat érem, tárgy és pénz jutalmakkal tüntetik ki. Az óriási költségek miatt az ipartestület kérte a városi tanácsot, járuljon hozzá a dologi kiadásokhoz és a díjakhoz. A városi tanács dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok javaslatára 1—1 milliót szavazott meg erre a két célra.

— **12. r. intenzistelepek** a Deák Ferenc-utcai templomban: Pénteken este 4 órakor. Szombaton reggel egyenyed 8. délelőtt fél 11. délután fél 4 és este háromnegyed 5 órakor. — Hétköznapokon reggel háromnegyed 7 és este egyenyed 5 órakor. — A Kápolnási-utcai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. — Az előjáróság.

— **Születések.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalhoz a következő születéseket jelentették be: — Béres József máv. altiszt, fiu Imre, — Oláh Erzsébet háztartásbeli leány Erzsébet, — Raesko Erzsébet bejárónő, fiu Robert, Némethy Bálint béres, fiu István, Kovács András kerékvártó-mester, fiu András, — Pálfi Erzsébet eseléd, leány Verona.

Kröh Áruház (Dégentfeld-tér)

lakásfelszerelési osztálya

A J A N L

2 szem. paplan schifonbéléssel	260
2 " " dupla cloth	290
2 " " hófehér vattával	360
2 szem. paplan hófehér vattával, francia fantas-e sálémből	450
3 részes ágygarnitúra gyapju buretből	550
3 részes ágygarnitúra, merinó gyapjuból	650
Reklám szalmazsák	55
Lópokróc	98
Mairácz grádi lendamask	58

Á r a k e z e r k o r o n á k k b a n .

**Károly svéd herceg levelet
rt Láng Nándor egyetemi
tanárnak**

Svédország legnagyobb képes hetilapja, a Vecko Journalen legutóbbi száma egy féldalalon sikerült mélynyomatu reproductionban közli azt a művészes kivitelű rézkarcot, amelyet Haranghy Jenő festőművész készített. A rézkarc a Mensa Academica ifjúságának hálás köszönetét szimbolizálja a svéd jötevőkkel szemben. A rézkarcot dr. Láng Nándor ny. r. tanár, a M. A. elnöke megküldte a többiek között Károly svéd ikr. hercegnek, a svéd Vörös Kereszt elnökének, aki az alábbi szép levelet küldte:

„Dr. Láng Nándor professzor urnak a Mensa Academica Bizottsága Elnökének, Debrecen.

Mélyen tisztelt professzor Ur! Engedje meg, hogy a nekem és a svéd Vörös Kereszt-nek küldött gyönyörű rézkarcért legszívelebb köszönetemet fejezzem ki. A rézkarc mindig arra az időre fog emlékeztetni engem, amikor a svéd Vörös Keresztnek, legnagyobb öröme alkalmá volt segíteni Magyarországon nyomorgó diákjain, ama Magyarországon diákjain, mely országhoz a svédeket mindenkor a legnagyobb rokonszenv fűzte. — Stockholm, 1925 okt. 29. Carl, svéd kir. herceg, a svéd Vörös Kereszt elnöke.”

— **Pénzbüntetésre ítélt gazdálkodó.** Ez év májusában történt, hogy Horváth Lajos debreceni gazdálkodó üzlet szekerével együtt a Simonffy utcán elragadták a lovak. Az autó túlküléséül megijedt lovak a szekertől sebességgel vitték tovább és a Simonffy és a Róza utcákon végigvágatva, a Dégenfeld téren elütötték Jefeák Andrásné 76 éves, öreg, napszámos asszonyt. A megvadult lovak az ut nagyobb darabján, gyeplőnél fogva magukkal hurcolták Horváth Lajost, Végül is a járókelők fékeztek meg az eliramodott lovakat. A debreceni törvényszék tegnap tartott tárgyalásán Horváth Lajost gondatlanságból okozott testi sértés miatt 800.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész és vádlott az ítéletben megnyugodtak.

— **Haldózás.** Vettük a következő gyászjelentést. — Kismarjai Községi Elöljárósága mély részvétellel jelenti, hogy Farkas Sándor adóügyi jegyző 1925 november hó 11-én éjjel, életének 60-ik évében hirtelen elhunyt. A meghaldogult temetése f. hó 14-én szombaton délelőtt 11 órakor az ev. ref. egyház szertartása szerint lesz megtartva. Kismarja, 1925. november 12-én. Községi Elöljáróság. — Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Téli gazdasági iskola Debrecenben

Felnőtt ifjak gazdasági oktatása

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Hajdunánáson, Kisújszálláson és Orosházán téli gazdasági iskolát létesített, melyek e hó közepén nyílnak meg s feladatuk lesz nem gyermekek továbbiskolázása, hanem felnőtt gazdáiifjakat a mezőgazdasági szakismeretekre oktatva, mezőgazdasági kulturánk fejlesztését elősegíteni. Most hasonló téli gazdasági iskolát kíván a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Debrecenben is létesíteni és még e hó folyamán megnyitni, ennek érdekében a szükséges előkészítő tárgyalások már meg is indultak.

A téli gazdasági iskola a mezőgazdasági gyakorlatias szakismereteket kívánja terjeszteni. A téli gazdasági iskolába beiratkozhatnak minden 15-ik életévét betöltött me-

zőgazdasággal foglalkozó ifju. Előjegyzéseket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hivatala (Hunyadi utca 10.) veszi fel, ugyanott nyervehető ezen vonatkozásban részletes felvilágosítás is.

A tanfolyam megnyitása előreláthatólag november hó végén lesz s bezárólag február hó végéig tart.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ezen nagy áldozatokkal létesített gyakorlatiasan kiválóan hasznos intézményére kiváltképpen felhívjuk a fiatal gazdaközönség figyelmét. Saját érdekükben igen kívánatos, hogy gazdáiifjaink minél számosabban iratkozzanak be és a Mezőgazdasági Kamara által nyújtott kedvező alkalmat saját javukra és mezőgazdaságunk fejlesztésére tényleg ki is használják.

**A Gondolat-rejtvény megfejtői közül a
nyerők neveit Hermann Manczi vasárnap
délben hozza ki**

A „Debreczen“ vasárnapi számában közölt gondolat-rejtvényünk megfejtéseit egyre-másra küldik be a megfejtők. Ugy látszik páratlanul nagy az érdeklődés, mellyel ez az új fajta rejtvényünk találkozott. A megfejtők között vasárnap húzzuk ki a szerencsés nyerők nevét. A sorsolásnál Hermann Manczi, a Csokonai-színház közkedvelt művészénje fog közreműködni. Ő fogja kihuzni a szerencsés nyerők nevét.

A sorsolás déli fél 1 órakor lesz szerkesztőségünk nagytermében, a

legnagyobb nyilvánosság mellett. A sorsoláson bárki megjelenhetik, minden belépő-díj nélkül. A sorsolás után Hermann Manczi szerencsés nyerők között 2 drb színházi jegyet és 2 drb mozi-jegy váltásra feljogosító utalványt sorsolunk ki.

Legközelebb kedves közönségünknek más érdekes jutalomdíjjal is kedveskedni fogunk. Erről azonban most még többet nem árulhatunk el.

x **Mit hirdet az Ingóságközvetítő** (Calvin-tér 19. ref. püspöki bérpalota. Telefon 11-99.) Nagyszabású őszi vásárt tart az Ingóságközvetítő, amelyen a legjutányosabb áron szeresheti be szükségleteit mindenké. Páratlan alkalmi vételek: valódi mesterhegedű, gondonkák, gitárok, cimbalmok, disztárgyak, régi-ségek, két békebeli minőségű réz-ágy, üstház üsttel, szobagőzfűrdők, komótok, ingaórák, bélyeggyűjtemények, tükrök, mosdók, iskolatás kák tizenhatezer koronáért, káposz tagyaluk, egy nagy komplett ablaktok, vendéglői pult és mindenféle ingóságok. Butorosztályunk a legolcsóbb árakon ajánl: egész hálókat, vas- és rézbutorokat, gyermekágyakat, összecsukható sodronybetétes vaságyakat, fa- és széntartókat, vasfogásokat, mosdókat és mindenféle butorokat. Heti vagy havi részletfizetésre is

adunk: futószőnyegeket mindenféle színben és a legolcsóbb árban, férfi és női télikabátokat, ruhákat, nagyon olcsó ágyterítőgarnitúrákat, mindenféle butorokat, ágyelvé való gyapjuszőnyegeket és mindenféle ingóságokat. — Keresünk megvételre: koresolyákat, kályhákat, szobaklozetteket, hencsereket, diványokat, írósztalokat, bór-garnitúrákat, könyvszekrényeket, varrógépeket és mindenféle ingóságokat. Az amerikai Underwood-író-gépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőben rendelhetők meg részletfizetésre is. Ha ismerőseink külföldre ajándéktárgyakat akar küldeni, jöjjen el az Ingóságközvetítőbe, ahol valódi bór-kézimunka-ridikülők, bőrtárcák, debreceni és hortobágyi emléktárgyak, specialitások kaphatók.

**Ügyeljen
bevásárlásainál**

védjegyünkre!

Szólj az ének szájról-szájra:
FRANCK kávénak
nincsen párja!

D. 177 O. 25 I. — V. 8.

x **Orvosi hír.** Dr. Balázs László rendelőjét Deák Ferenc-utca 10. sz. megnyitotta.

x **Földessy Arnoldról** hasáboakt rnak a külföldi lapok. Casals egyetlen vetélytársa. A berlini zenefőiskola, melynek Dohnányi Ernő volt az igazgatója, hasonló rangban meghívta. A Debreceni Zenekedvelők Körében november 21-én Polónyi Elemérrrel csellószonátát és szőlődarabokat játszik. Tagok belépődíjat nem fizetnek, nemtagoknak jegyek Keszthelyinél és Hegedűs és Sándornál.

x **Rubinstein Erna** hegedű-művész nő egyetlen hangversenye december 1-én a Bikaiban.

x **Kutyabőrkeztényik** (csattos, bélelt) 150.000, gyermekek részére 100 ezer. szörmebéléses könyökig ért autólkeztényik 300 ezer koronáért kaphatók *Vitáriusnál* Piac-u. 16.

Butorok

elismert a jobb minőségben és eredeti gyári áron

Debreceni Faipar r. t.

városi üzletében

KIRALY-UCCA 4. szím

Előnyös fizetési feltételek.

Csak egy cél felé!

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházába
hol nagyon olcsóért szép, jó és tartós
férfi, fiu ruhák, kabátok szereshetők be.

DEBRECEN, PIAC UCCA, (közvetlen a „BIKA“ alatt.)
KÉREM A CÉGRE ÜGYELNI!

Előre!

Szaporodik a tanyai iskolák növendékeinek száma

Gondnoksági ülés

Az állami elemi iskolák gondnoksága, melynek hatáskörébe tartoznak az összes tanyai iskolák, a II. gazdasági népiskola és a kisegítőiskola, dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok elnöke alatt f. hó 10-én a városháza tanácstermben tartotta meg a jelen iskolai évből első ülését.

Az iskolák igazgatói megtették jelentésüket a beírások eredményéről, melyből kitűnik, hogy az iskolák népessége egyre szaporodik.

A II. sz. gazdasági népiskola növendéklétszáma a 700-at is meghaladja már, holott a háború éveitől nem volt több 20-30-nál. Ez az eredmény annak köszönhető, hogy az iskolakényszerítvény szigorú végrehajtása mind jobban érezteti jótékony hatását.

Ezután az iskolák ezévi költségvetéseit tárgyalták és fogadta el a gondnokság. Ezzel kapcsolatban tüzetesen megtárgyalta a tanyai tanítók azon jogos panaszát, hogy az iskolai nyomtatványokat és az iskola fájának felvágatási költségét a tanítók kénytelenek a maguk zsebéből fedezni, mert a közoktatásügyi minisztérium az ezekre vonatkozó költségvetési tételeket évek óta következetesen törli. A gondnokság emiatt előterjesztéssel fordul a törvényhatósági bizottsághoz, hogy felirabban keresse meg a közoktatásügyi minisztériumot ennek a lehetetlen állapotnak a megszüntetése végett.

Végül a nagy tömegben beérkezett felmentés iránti kérvényekkel foglalkozott a gondnokság. A törvényelőírta szigorúsággal bírálta el a kérvényeket és csak azokat intézte el kedvezően, melyeknél hatósági tisztí orvos igazolta a kérvényező betegségét és így a felmentési jogosultságát.

Sport

Ítélet a nyíregyházi botrány ügyében.

A fegyelmi bizottság csütörtöki ülésén hozott ítéletet a botrányral végződő NyKISE-DVSC mérkőzés ügyében. A fegyelmi bizottság Vampetics DVSC játékost négy hétre, november 26-ig, — Polonetzky Bélát négy hétre, — november 26-ig, — Damu NyKISE játékost három hónapra, — 1926 március 29-ig, — tiltotta el a nyilvános szerepléstől. — Horváth Nándor NyKISE vez. tagot Szabó Károly határbíró bírósértés miatt hat, illetőleg egy hónapra tiltották el a pályák látogatásától. Budaváry ügyében a bizonyítás kiegészítését rendelték el; Vinczét felmentették. A NyKISE-t a botrány miatt megdorgálták. Az előadó és a DVSC képviselője megnyugodtak az ítéletben.

Két díjmérkőzés és egy bajnoki kerül vasárnap lejátszásra.

A szezon vége dacára zsúfolt futballprogram kerül vasárnap lebonyolításra. Három mérkőzés, három pályán, ami az amúgy is megcsappant nézők számára rovársára fog menni. A DTE a nagyerdei pályán a Kunsági alosztályban vezető KIKSE-t látja vendégül a Magyar kupáért. A DTE csak tartalékos csapatja tud kiállani és így a KIKSE jó esélyekkel megy a küzdelembe, a mi érdekes, nyílt játékot fog eredményezni. A DVSC a Diószegi-út pályán játssza le bajnoki mérkőzését a nyíregyházi Bőrösök ellen. — A DVSC is több tartalékkal kénytelen felállni, de így is könnyű győzelmet fog aratni. A harmadik mérkő-

zés a DKASE pályán kerül lejátszásra, ahol a DEAC az Óbudai TE-vel játszik a MAC jubileumi serlegéért. az ÖTE igen jó játékerőt képvisel és vezet az amatőr ligában, — úgy, hogy határozott győzelmi esélyekkel indul a mérkőzésbe.

Letiltott játékosok.

A fegyelmi bizottság Fekete Pál DEAC játékost durva játékért két hétre, míg Szlamek János DTE játékost a bíróval szemben tanusított tiszteletlen magatartásáért három hétre tiltották el a játéktól.

A debreceni Postások a Demény serleg döntőjében.

Szép eredményt ért el a debreceni Postások ambiciózus csapata. A Demény serlegért folytatott küzdelem során bekerült a serlegmérkőzés döntőjébe, amelyet vasárnap játszanak le Budapesten, a löversenyterti pályán. A döntő mérkőzést a budapesti Postás és a debreceni Postás vívják meg. Bár a debreceni csapatnak nincs győzelmi esélye, de reméljük, hogy tisztességes eredményt fognak elérni.

Tőzsde

Terménytőzsde

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 345—347, egyéb 342—345, 77-es tiszavidéki 350—352, egyéb 347—350, 78-as tiszavidéki 352—355, egyéb 350—352, 79-es tiszavidéki 355—357, egyéb 352—355, szórpa 320—350, takarm. árpa 240—250, köles 185—190, zab 237—250, tengeri 265—270, repce 600—610, korpá 160—162, rozs 220—222.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 3000, árak: könnyű 13—19,5, közép 18—19, nehéz 20—21.

Felelős szerkesztő: Pálffy József. Nyomatott a kiadótulajdonos Tiszántúli Hirlap nyomda r. t. körforgógépein.

NYILT-TER.* Nyilatkozat

A „Hajdúföld“ 256-ik számában „Durva támadások a jog- és pénzügyi bizottságban a katonaság ellen“ cím alatt megjelent személyemmel kapcsolatban tendenciózus valótlanosságokat tartalmazó cikk szerzője ellen a sajtóügyi büntetőfeljelentést megteszem.

Debrecen, 1925. november 12.

Dr. Freund Jenő.

* E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

3 perc alatt hajmosás legújabb parisi módszer szerinti, villanyszáritás mellőzve. — Henné hajfestés

Ramminger hölgyfürdőszáznál
Varga-utca 1. (parabank)

V. H. 1002. sz.—1925.

Arverési hirdetés.

A debreceni járásbírószék 1925. Pk. II. 8653. sz. végzése folytán 800.000 korona tőke, a fizetett összeg betudásával eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Aczél Jenő javára Veinberger Margit ellen 1925. évi nov. hó 13. napján délelőtt 10 órakor Debrecenben Simonffy-u. 19. számú háznál 20.800.000 koronára becsült ingóságok, u. m. butor, stb. bírói árverésen a leg többet ígérőnek esetleg a becsáron alól is eladatnak. Tűzés díja: 90.000 K. Debrecen, 1925. okt. 20.

Szilágyi, bír. végrehajtó

M O S

Minden vevő ingyen kap **1 sorsjegyet**

Harendel 5 csomag „IDEAL“ mosószert és annak árát 50.000 K előre beküldi cégemhez

VARGA JÁNOS
Budapest, I. Ballagi Mór ucca 12. szám.

MOSÓSZERREL

ÜGYNÖKÖKET
magas jutalékkal alkalmaz

Gárgyán Lajos
reszelővágó ipartelepe Debrecen, Homokkert, Bujdosó-u. 19.

Az „Otthon“ Árbeszerző és Értékesítő Szövetkezet értesíti tagjait, hogy vezérkérőviseleti irodáját **Piac ucca 64. sz.** (keresztépület) alatt nyitotta meg.

Tagjaink butorszükségletét eredeti gyári áron Szlavonia butorokat, elegánsabb, továbbá műbutorokat, kárpitos kellekét és garnitúrákat

KILLER EDE butorgyáros szállítja. Kelengyét, függőnyt, szőnyeget

Bosznay J. és Tsa cég. Konyha-felszerelési tárgyakat az **Üvegüreskedelmi R.-T.**, míg takaréktűzhelyeket és egyéb e szakba vágó tárgyakat **FEKETE LAJOS** cég szállítja. — Versenyképes árak! — Elsőrendű anyag! — Öt-tíz éves részletek! Kérjen prospektust!

Mogyoróssy Dezső, vezértitkár.

Préc kárpitos
Hátvan ucca 41. szám.
Hencserek, diványok, Szalon és bőrgarnitúrák
Leszállított árakban kaphatók

Készítők a legújabb divat szerinti **öltönyöket** 450.000 kor. Ugyiszintén felelőket és télikabátokat a legújanyosabban.

Szabó István uri szabó, Timár-u. 2. sz. Szent Anna-u. saroküzetel.

19880/1925. V.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város Tanácsa a közbiztonság érdekében előálló szeméti, állati hulladék s egyéb trágyaneműk értékesítésére, illetve ezek elszállítás jogának az 1926. évi január 1-től 1926. évi december hó 31-ig terjedő egy éven át bérbeadására az 1925. évi november hó 24-ik napján, kedden délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermben nyilvános szóbeli árverést tart.

Kikiáltási ár 23.000.000 korona, melynek 10%-át az árverési bizottságnál az árverelők által bant-pénzül leteendő.

Részletes feltételek a városi számvevői hivatalnál és a közbiztonsági igazgatóságnál megtekinthetők.

Debrecen, 1925. évi november hó 9-én.

A VÁROSI TANÁCS.

Borotválkozik ön?

Kiméli arcát, idejét, pénzt

ha Rex féle tégegyes borotva szappant használ

Kapható mindenütt!

Főraktár: **REX droguéria**
Városház épület.

Legelőbb Legtiszább Legtakarékosabb

egyenletes fűtés csak gázyári

kokszzsal érhető el.

Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést a **gázyárban**

1 mázsa ára 75.000 korona — Házhoz szállítás 4.000 korona és a forgalmi adó — 100 mázsnál felül nagy árengedmény.

Kedvező feltételek

TELEFON SZAM: 74.

„Méliusz“ könyvkereskedés újdonságai;

Most megjelent szenzációs könyv újdonság!

Dr. Boldizsár Kálmán: Bocskay Koronája, című mű, mely Bocskay István koronájának származását ismereti a legfontosabb történelmi befejezés alapján. Ára K 10.00

Botassa Imre: IV. Károly (A magyar király traxédiája) alapár K 11.—

CH. Sarolea: Szovjet Oroszország (Szenzációs újdonság a rejtelmes országból. több évi tapasztalatok alapján élesep megrajzolt képe a vörös birodalomnak alapár K 6-50)

Joseph Conrad: Az árnyékvonat 8.—

Dinos Árpád - Kozac: Gábor: A szociális eszmék fejlődése, a modern szocializmusig K 84.000

James Oliver Corwood: Kazaa a farkaskutya alapár K 4-50

Franz Mehring: Marx Károly élete alapár K 20.—

A jenti alapárak szorzószáma 7600, melyhez 5 százalék vidéki felár számítandó.

Szappanfőző zsírosszóda

legelőbb minőségben nagyon olcsón kapható

STERN

testléküzletben Piac ucca 10. Bikáva! szamben.

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

Apró hirdetések

hétköznapon két helybeli újságban a DEBRECZEN-ben és TISZANTULI HIRLAP-ban 4 ezer korona. — **Vasárnapon** három helybeli újságban a DEBRECZEN-ben, a TISZANTULI HIRLAP-ban és a DEBRECENI HÉTFŐI UJSÁG-ban 6 ezer korona. Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50% engedmény. — Apróhirdetését feladhatja: a központi kiadóhivatalban: **József kir. herceg-utca 1. sz.** (Bika-épület, volt Arany Bika mozgó helyiségében, Méliusz könyvkereskedésben Piac-utca 26., Springer József könyvkereskedésében Piac-utca 38. szám, Antalffy József könyvkereskedésében Szent Anna-utca és Varga-u. sarok, Turai trafikban Hungária kávéház mellett, Kónya László Kossuth-u. 2., Groskó Györgyné Széchenyi-u. 6., Szöllösi Sámuel Hatvan-u. 1., Révész Lajosné Péterfia-u. 11., Gruden Ferenéné Péterfia-u. 57., özv. Papp Ferenéné Szent Anna-utca 41., Czabán Nándor Czegléd-u. 22., Szabó Mihály Hadházi-út 10., özv. Bessenvey Albertné Csapó-u. 88., Kovács András Kút-u. 11., Kocsák György Bethlen-u. 52., Meskó Györgyné Hatvan-u. 70., Zsu ovits Ferenc Miklós-u. 44., Karacs Béla Kékes-u. 69., Hadzsi Istvánné Hunyadi-u. 13., Hegedűs János Homokkert, Szabó Kálmán-u. 26. sz., Szabó Ferenc Csapókerti állomási trafik.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a **7-88.** számú telefonon ad a kiadóhivatal.

AJÁNLAT

Ablakok minden nagyságban kaphatók Blattner Kálmán ablakgyárában Szív-u. 14. 8-a

Kérdő kávé mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. — Dégenfeld-tér 11. szám. 1a.

Kötöttgombok és gombolók teveszőrből, selyemből gyári árban. — Zsinórgyár, Piac ucca 32. 152

Ürhölgyek! Angol és francia női divattermembe készülnek: kabátok 400.000, kosztümök 300.000, ruhák 100.000 koronáért. Bálint Margit, Péterfia 60.

Zálogház Hunyadi u. 14. 3 havi zálogkölcsönöket folyósít utólagos kamatfizetés mellett. 9a

Debrecenszky kárpitos mester — Halköz 8. sz. Kész hencserek, diványok, bőr és bershely garnitúrák állandóan raktáron. Javításokat olcsón készítek. 8-a

Bélyeggyűjtemény Fűvészkert u. 14. nyitva naponként 9-5 óráig. Külföldi bélyegekből dús választék, olcsó árak. 474

Chrysanthemum, esokrokban név napokban kapható Fűvészkert u. 4. 468

Köszmétét, magastörzsűt őszi ültetésre, továbbá évelő növényeket sok fajokban, árvaszékek sok virággal ajánl a Fűvészkert. 469

Figyelem! Mindenki tudja meg, hogy férfi száras boxcipőt 200.000 koronáért, női száras boxcipőt 200 ezer, női fél boxcipőt 180 ezer koronáért kaphat. Férfi cipő talpalás és flekk 35.000, női talpalás és flekk 30.000, férfi cipő fejelés 110.000 K, női 100.000, felelősség mellett. Kivánságra méret után is elkészítem. — Kovács, Eötvös ucca 37. — 480

Legújabb modelű női kalapok 130 ezertől kezdve Friezínél, Piac 44. sz. 542

Újbor sestakerti, 17 hektó, jó minőségű, hordótételekben is kapható. Podrászegéd felvétetik. Szentanna-utca 14. 562

Abel Aladár virágkertetési telepe, Külső vásártér 18/a. Ajánlja mindennemű eserepes virágait és szobanövényeit a legjutányosabb árban, a Textil szövőgyárral szemben. 562

Főposta postarestante „Egyedül” jellegére levél van a Debreczen kiadóhivatalban. 559

Központi butorozott szoba kiadó jutányosan intelligens hölgynek. Cim a kiadóban. 539

— **Különbejárati** butorozott szoba konyahasználattal vagy előszobával kiadó. Csapó utca 23. 440

LAKÁS, ÜZLET

Különbejárati butorozott szoba egy ur részére kiadó, ugyanott tengerimorzsoló kölesön kapható. Vig kedvű Mihály ucca 5. 554

Keresek sürgősen szoba-konyhát lelépéssel, Darabos ucca 17., hátul az udvarban. 557

Butorozott szoba kiadó urnőnek, esetleg fiatal párnak Hatvan ucca 40. sz. 551

Átadó két szoba, előszobás lakás. Értekezhetni dr. Révész, Piac 75. 556

Kétosztás irodahelyiség átadó. Dr. Révész, Piac ucca 75. 555

Fűszerüzlet italmérőssel a város leforgalmazható helyén, nagy kertségi és fanyasi vevőkörrel, bérbe adó. Értekezhetni megbízható Z. urnál. Hatvan-u. 17. 563

ÁLLAST KAP

Szabad majoros kerestetik. Értekezhetni Beresényi ucca 7. 510

Óvadékképes agilis vasakaratu kis családost kereskedő raktárnoknak, lakást természetben kap. — Ajánlat írásban személyesen. 511

Urleány, érettségizett, gyors és gépiró pénztárkezeléshez, ajánlat írásban, személyesen. 512

Kenyérüzem autójárához, — csak fűszerszakmából. 513

Nyugdíjas vagy B) listás kis-kedői érzékkel raktárnoknak, lakást természetben kap. 514

Nyitástelpi kenyérlerakódnakba ügyes elárusítónak, lehetőleg telepi lakos, óvadékkal. 515

Pékiasznak erőteljes helybeli fiuk felvételnek. 516

Jelentkezések vasárnap délután 3 órától 6-ig Korona gőzkenyér-gyár Rt. Piac ucca 10. I. em. 531

Vendéglői kiszolgáló és bejárónő felvétetik, Galamb vendéglő, Péterfia ucca 55. 550

Jól főző mindenek vidékre felvétetik. Jelentkezni Timár ucca 17. II. ajtó. H38

Építési rajzoló, nagy gyakorlat-tal felvétetik. Csapó ucca 71. 563

ÁLLAST KERES

Kezdő gépirónő állást keres — azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 526

Komoly, szakképzett 28 éves izraelita vallású rőtös kereskedő-üzletvezetői, raktárnoki vagy más bizalmi állást vállalna kaucióval vidéken is. Cim „Debreczen” napilap kiadója. 440

Gépirónő, kezdő, irodába csekély fizetésért elmenne. Cim a kiadóban. 484

B) listás tisztviselő irodai, raktárnoki vagy munkafelügyelői állást keres. Megkeresést „Havi 700 ezer korona” jellegre a kiadba kér. 552

Intelligens, németül, franciául beszélő soffőr személykocsizhoz állást keres. Cim a kiadóban. 548

Egy jó tűzőnő, ki ragasztáshoz is ért, ajánlkozik. Nyilas telep, Fancsovics u. 35. 549

Soffőr, intelligens fiatalember, állást vállalna vidéken is. — M. J. Debrecen, Erzsébet ucca 61., a. 3. 546

KERESLET

Kényszerkölcsön, hadikölcsön-kötvényeket vesz dr. Balázs bankháza, Piac ucca 89.sz. Telefon 143. 245

Trágyát bármilyen mennyiséget bárhol veszek. Cim Csapó ucca 51. 430

Kényszerkölcsönt és hadikölcsön kötvényeket veszek Miklós ucca 13. 547

ELADÁS

Diszes, új asztaltűzhely, egy sütővel, szárítóval, rézesapós vízmelegítővel, eladó. Hatvan utcai kert. Diófa ucca 15. 541

Eladó egy kétlovas futó kocsis, 1 drb. egy lovas kétkerekű kocsis bármilyen célra, fűszer, hus, újság, porcellán stb., a legtörekényebb dolgok szállítására alkalmas. 1 drb káposztás hordó csavarral eladó. Homokkert ucca 1. sz. — Szegedzi kovácsműhely. 479

Eladó szőlő, beköltözhető lakás, téli, nyári veranda és mellékhelyiséggel, jövizű kút, villany, pince stb. Értekezhetni Harmathy könyvkereskedésben, Fűvészkert ucca 14. 15a

Elsőrendű nagy étterem, külön bor és sörházzal, kávéházi engedély és korlátolt italmérőssel, azonnal beköltözhető lakással, nagy kertheységgel, a város kellő közepén, igen előnyös feltételek mellett jutányosan eladó. Értekezhetni hirdető iroda Debrecen, Miklós u. 8. szám. 515

Eladó plüss divány, keményfa ágyak és szekrény Borz ucca 13. — 544

Gyolpadok eladók. Szív ucca 14. sz. 547

Eladó új buzakék bársonykalap 100.000, Keveset használt kis öntött vaskonyha 300.000. Pénteken Hajó ucca I. ajtó. 545

Jószágok való tők eladó. — Simonyi út 26/c. 546

VEGYES

Feleségül vennék 50-60 éves, — gyermektelen özvegyasszonyt — vagy korosabb leányt, akinek egy kis házikója (telepen vagy vidéken) van. — Erőteljes, egészséges gyermektelen uriember vagyok 10 millióval rendelkezem. Kizárólag névvel, lakáscímmel ellátott ajánlatokat otthon címen kiadókba kérem. 522

37 éves vaskereskedő segéd pénzkezelői, raktárnoki, segédi vagy hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 537

Jó családból megbízható nő, jó főz, házvezetőnői dolgot szorgalommal végez, vidékre is megy. — Cim a kiadóban. H37

Nagy hurkaestély. Kitiűnő, házi lag készült hurkaestélyt rendezni szombaton este. Becses pártfogásukat kérve kedves veidőimnek — Török István vendéglős, Kigvó u. 12. szám. 561

Piac u. közelében 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekben álló lakásért magas lelépést fizetek. Cim a kiadóban. 562

Társat keresek 150 millióig nagyobb szabású üzlethez, fényes jövőre, tőke biztosítva. Leveleke a Tiszántuli Hirlap kiadója alá. 563

Zongorahangolást és javítást — helyben és vidéken felelősség mellett elvállal. özv. Tanczerné, Debrecen, Piac u. 19. 564

Elsőrendű önállóan dolgozó nagy munkást azonnal alkalmaz Pis koltly szabó. Egyenruhákhoz értő előnyben. 565

Üzlethelyiség kiadó Piac ucca 64. alatt. Értekezhetni a helyszínen. 521

Kerékpár, új, alig használt, eladó Lindenfeld, Piac ucca 44. H3

Csütörtök délelőtt elveszett egy kétfedelű bevásárlási könyv — Kossuth vagy Kandia uccán. Ak megtalálta, legyen szives elhozni illő jutalom ellenében Kandia u. 5. sz. alá. 566

Társat, lehet nő is, keresek vagy finanszírozót kitiűnő üzlethez 1 millióval. Cim a kiadóban. 567

Deák Ferenc ucca 6. sz. emelet modern családi ház óriási udvarral eladó. 568

Eladó 4 hold ondódi földem. Értekezhetni: Varga ügyvéd, Csapó u. 17. szám. 491

Magbízható, józan életű, középszerű végzettségű fiatalember bármilyen munkát elvállal, Iskola ucca 8. pincében. H4

Tiszteletes férfi kvártélyt kaphat 15-ére, Iskola ucca 8. pincében. H4

Butorozott utcai szoba villanyval központban kiadó, Hüvelyes-utca 6. 569

Apróhirdetés

<p>hétköznapon</p> <p>két helybeli újságban a</p> <p>DEBRECZEN-ben</p> <p>és a</p> <p>TISZANTULI HIRLAP-ban</p> <p>4 ezer korona.</p>	<p>vasárnapon</p> <p>három helybeli újságban</p> <p>DEBRECZEN-ben</p> <p>TISZANTULI HIRLAP-ban</p> <p>és a</p> <p>DEBRECENI HÉTFŐI UJSÁG-ban</p> <p>6 ezer korona.</p>
---	---

Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50 százalékos engedmény

Tízretek olvassák! Biztos siker, gyors eredmény!